

**PUBLIKACJE URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W WARSZAWIE - ICH UDOSTĘPNIANIE I
KOLPORTAŻ**

**praca pochodzi z serwisu pracemagisterskie.eu
- prace magisterskie**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ZASADY DZIAŁANIA SYSTEMU PUBLIKACYJNO - INFORMACYJNEGO	5
1.1. System informacyjny	5
1.2. System publikacyjny	6
II. STANDARD WYDAWNICZY W PUBLIKACJACH STATYSTYCZNYCH.....	8
III. PREZENTACJA I AKCEPTACJA DANYCH STATYSTYCZNYCH	9
IV. KOLPORTAŻ PUBLIKACJI	10
V. ODBIORCY PUBLIKACJI STATYSTYCZNYCH	12
VI. PUBLIKACJE URZĘDU STATYSTYCZNEGO W WARSZAWIE	13
ZAKOŃCZENIE	16

WSTĘP

Działalność wydawnicza Urzędu Statystycznego w Warszawie oparta jest na zasadach działalności wydawniczej w resorcie statystyki publicznej.

Publikacje będące efektem tej działalności stanowią końcowy, podsumowujący wynik pracy Urzędu. Informacje statystyczne zawarte w publikacjach są dostępne dla szerokiej rzeszy odbiorców a promocja, upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o statystyce powoduje, iż grono to stale się zwiększa.

Wśród rozmaitych kategorii informacji, informacja statystyczna z uwagi na swój instrumentalny charakter, posiada pewną specyfikę. Jest ona głównym narzędziem w procesach decyzyjnych o kluczowym znaczeniu. Funkcja statystyki, jako systemu informacji, jest historycznie potwierdzona relacją faktów zachodzących w całokształcie istnienia oraz działalności człowieka. Stanowi ona nierozzerwalny element pomiędzy użytecznością danych statystycznych w świetle powszechności zjawisk a jej dostępnością w szerokim zakresie tematycznym i w odniesieniu do istniejącego, administracyjnego podziału terytorialnego. Zakres tematyczny informacji statystycznej związany jest z obserwacjami prowadzonej polityki społecznej i kreowanych zdarzeń gospodarczych.

Obserwatorem i kronikarzem wydarzeń społeczno-gospodarczych jest od lat Urząd Statystyczny w Warszawie a dokładnie od roku 1864, kiedy to w Magistracie m. Warszawy utworzono po raz pierwszy stanowisko ławnika do czynności statystycznych. W 1876 r. na kierownika sekcji statystycznej powołano Witolda Załęskiego, profesora statystyki Szkoły Głównej, pod kierunkiem, którego wydano szereg publikacji o Warszawie. Sekcja ta została przekształcona w 1916 r. w Wydział Statystyki i w okresie międzywojennym rozpoczęła wydawanie Rocznika Statystycznego Warszawy (pierwszy w 1917, a ostatni w 1938). W okresie okupacji pracownicy Wydziału rejestrowali straty wojenne, ale niestety materiały te uległy zniszczeniu w czasie Powstania Warszawskiego. Po wojnie reaktywowano Wydział Statystyki i wznowiono wydawanie publikacji o Warszawie (m. in. Warszawa w liczbach 1947, 1948, 1949). W 1950 r. Wydział włączono do Miejskiej Komisji Planowania Gospodarczego i wtedy

przerwano działalność wydawniczą. W czasie kolejnej reorganizacji w 1953 r. wyodrębniono Wydział Statystyki Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy i Wydział Statystyki Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie, a od 1962 r. utworzono wojewódzkie i miejskie urzędy statystyczne. Wówczas powstał Miejski Urząd Statystyczny m. st. Warszawy oraz Wojewódzki Urząd Statystyczny, które to jednostki, po wprowadzeniu w 1975 r. podziału administracyjnego kraju na 49 województw, połączono w Wojewódzki Urząd Statystyczny obejmujący zasięgiem działania województwo warszawskie. W 1996 r. zmienił on nazwę na Urząd Statystyczny w Warszawie, a zgodnie z nowym trójstopniowym podziałem terytorialnym kraju od 1 I 1999 r. obejmuje swym zasięgiem nowo powstałym województwo mazowieckie.

Do zadań Urzędu Statystycznego w Warszawie należy zbieranie, gromadzenie, przechowywanie i opracowywanie danych statystycznych, a także prowadzenie i aktualizacja krajowych rejestrów urzędowych podmiotów gospodarki narodowej (REGON) i podziału terytorialnego kraju (TERYT) oraz interpretacja standardów klasyfikacyjnych. Wyniki prac Urzędu prezentowane są w publikacjach tj. Rocznik Warszawy, Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego itp., a dane statystyczne w nich zawarte są odpowiedzią na zapotrzebowanie odbiorców. Jednym z podstawowych celów Urzędu jest promocja i popularyzacja wiedzy o statystyce oraz tworzenie rozwiązań umożliwiających łatwy dostęp do zgromadzonych danych statystycznych. Tym rozwiązaniem jest właśnie działalność publikacyjna Urzędu.

I. ZASADY DZIAŁANIA SYSTEMU PUBLIKACYJNO - INFORMACYJNEGO

1.1. System informacyjny

Zgodnie z przepisami ustawy o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 roku¹ podstawowymi zadaniami całego systemu informacyjnego w resorcie statystyki publicznej, w tym także urzędów statystycznych jest zbieranie danych statystycznych, gromadzenie, przechowywanie zebranych danych oraz ogłaszanie, udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań statystycznych.

Całość systemu informacji statystycznej można podzielić na dwa obszerne bloki tematyczne:

Statystykę społeczną

- ludność i procesy demograficzne,
- rynek pracy i wynagrodzenia,
- aktywność ekonomiczna ludności,
- edukacja,
- ochrona środowiska,
- gospodarka mieszkaniowa,
- warunki życia ludności,
- ochrona zdrowia i opieka społeczna,
- kultura, sport i rekreacja,
- działalność naukowo - badawcza,
- organizacje społeczne, religijne i narodowościowe.

Statystykę gospodarczą

- rolnictwo i leśnictwo,
- budownictwo,

¹ Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, póź. 439)

- transport i łączność,
- finanse i ubezpieczenia,
- przemysł,
- handel,
- gospodarka komunalna,
- rachunki gospodarki narodowej.

Zbierane i gromadzone w badaniach statystyki publicznej dane indywidualne i osobowe są poufne i podlegają szczególnej ochronie.

Dane osobowe - to dane o osobach fizycznych, dotyczące ich życia i sytuacji.

Dane indywidualne - to dane o podmiotach gospodarczych, innych osobach prawnych i jednostkach organizacyjnych nie mających osobowości prawnej i ich działalności.

Dane te nie mogą być wykorzystywane do żadnych innych celów, np. do podejmowania decyzji dotyczących zainteresowanych podmiotów, do konfrontowania danych z dokumentacją podatkową, do negocjacji z przedstawicielami załogi. Nie mogą również stanowić materiału dowodowego w procesach sądowych, dochodzeniach prowadzonych przez policję i prokuraturę.

Polski system prawny nie zna wyjątków od tej reguły. Oznacza to obowiązek zachowania tajemnicy danych indywidualnych i osobowych zebranych w badaniach statystycznych. Tajemnica statystyczna to jedna z podstawowych zasad statystyki publicznej.

1.2. System publikacyjny

Program badań statystycznych statystyki publicznej ustala rodzaje informacji wynikowych i sposób ich udostępniania. Wyniki badań statystycznych rozpowszechniane są w formie informacji, obwieszczeń, komunikatów, zbiorów na komputerowych nośnikach informacji oraz drukowanych wydawnictw, publikacji.

Urząd Statystyczny w Warszawie posiada bardzo bogatą ofertę wydawniczą. Publikacje Urzędu tematycznie obejmują rejon województwa mazowieckiego oraz samej Warszawy i przedstawiają zagadnienia z zakresu statystyki społecznej i

gospodarczej. Przeznaczone są dla szerokiego grona odbiorców. Dane statystyczne występujące w formie publikacji ukazują się w następujących seriach wydawniczych:

1. Roczniki statystyczne,
2. Analizy statystyczne,
3. Informacje i opracowania statystyczne,
4. Narodowy Spis Powszechny,
5. Porównania międzynarodowe,
6. Foldery i materiały okolicznościowe.

Odbiorcy krajowi oraz zagraniczni, poza publikacjami mogą korzystać ze stron www w sieci internetowej, na których zamieszczany jest szereg informacji dotyczących Urzędu (struktura organizacyjna, podział administracyjny województwa wraz z charakterystyką poszczególnych powiatów i gmin, ważniejsze dane o Warszawie i województwie mazowieckim, informacje o publikacjach wydanych i planowanych do wydania). Odbiorcy mają możliwość składania zamówień na publikacje za pomocą poczty elektronicznej.

II. STANDARD WYDAWNICZY W PUBLIKACJACH STATYSTYCZNYCH

1. Elementy poprzedzające tekst główny

- a) okładka,
- b) strona tytułowa,
- c) strona redakcyjna (na drugiej stronie strony tytułowej),
- d) przedmowa (wstęp),
- e) spis treści.

2. Tekst główny

- a) uwagi metodologiczne,
- b) część analityczna,
- c) część tabelaryczna,
- d) wykresy i mapy.

3. Elementy występujące po tekście głównym

- a) skorowidz,
- b) indeks,
- c) bibliografia.

Każda publikacja powinna mieć właściwy numer ISSN oraz ISBN. *Numer ISSN* jest nadawany publikacjom ciągłym, czasopismom i biuletynom na konkretny, ściśle określony tytuł publikacji. Każda zmiana tekstu tytułu powoduje konieczność zmiany numeru ISSN. Numer ten jest nadawany przez Narodowy Ośrodek ISSN na prośbę wydawcy publikacji, tj. Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Numer ISBN nadawany jest publikacjom jednorazowym przez Krajowe Biuro ISBN. Urząd zwraca się do w/w Biura, podając przewidywaną liczbę wydawanych tytułów rocznie w celu uzyskania puli numerów ISBN na zaplanowane publikacje.

III. PREZENTACJA I AKCEPTACJA DANYCH STATYSTYCZNYCH

System publikacyjny powinien być w miarę możliwości stabilny w zakresie przyjętej metodologii, tematyki, zasad grupowania i retrospekcji. Zmiany w kolejnych edycjach publikacji powinny być dostosowane do potrzeb odbiorców i standardów międzynarodowych.

Jednostka autorska tj. Urząd Statystyczny w Warszawie w zakresie przygotowania i opracowywania własnych wydawnictw jest odpowiedzialny za ogólną i szczegółową koncepcję do Biura Informacji i Wydawnictw - koordynatora współpracy z następującymi jednostkami:

- Departamentem Analiz i Opracowań Zbiorczych w celu uzyskania oceny merytorycznej,
- Biurem Obsługi Informatycznej w celu zapewnienia organizacji i technologii przetwarzania danych,
- Zakładem Wydawnictw Statystycznych w celu wykonania prac poligraficznych,
- Komitetem Redakcyjnym w celu uzyskania opinii,
- Kierownictwem Głównego Urzędu Statystycznego, które akceptuje wydania.

IV. KOLPORTAŻ PUBLIKACJI

Kolportaż wydawnictw Urzędu Statystycznego w Warszawie realizowany jest w formie:

- a) rozdzielników egzemplarzy obowiązkowych i bezpłatnych,
- b) realizacji prenumeraty,
- c) sprzedaży wysyłkowej na podstawie zamówień księgarń, innych firm handlowych, kolportażowych i poszczególnych odbiorców (instytucje, firmy i odbiorcy indywidualni),
- d) sprzedaży bezpośredniej w Urzędzie, na targach, wystawach i kiermaszach.

Sprzedaż, dystrybucję i promocję wydawnictw Urzędu Statystycznego w Warszawie prowadzi Wydział Udostępniania Informacji.

1. Rola Wydziału Udostępniania Informacji w zakresie działalności publikacyjnej resortu statystyki publicznej.

Do zadań Wydziału Udostępniania Informacji związanych z działalnością publikacyjną Urzędu Statystycznego w Warszawie, należy:

- rozpoznawanie zapotrzebowań na publikacje statystyczne i ich promocja,
- upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o statystyce w szkołach, ośrodkach naukowych i środkach masowego przekazu poprzez bezpłatne przekazywanie publikacji,
- udostępnianie publikacji statystycznych komórkom organizacyjnym Urzędu,
- zaopatrywanie Oddziałów Urzędu w niezbędne dla ich pracy publikacje statystyczne,
- opracowywanie projektów nakładu publikacji i ich rozdzielników,
- nadawanie numerów ISBN i ISSN na publikacje przekazywane do druku,
- rozsyłanie „Programu wydawniczego” do instytucji, firm i odbiorców

indywidualnych w celach promocyjnych.

2. Sposoby udostępniania danych statystycznych w formie publikacji.

Publikacje statystyczne są podstawowym źródłem danych statystycznych. Informacje zawarte w publikacjach rozpowszechniane są poprzez:

- sprzedaż publikacji na miejscu w Urzędzie, w Oddziałach terenowych, księgarniach i firmach kolportażowych,
- udzielanie informacji telefonicznej (pracownicy Informatorium udzielając odpowiedzi na pytania rozmówców korzystają głównie z danych zawartych w publikacjach),
- udostępnianie publikacji na miejscu w Informatorium Wydziału Udostępniania Informacji.

W Informatorium Urzędu Statystycznego w Warszawie, na miejscu można zapoznać się z obszernym zbiorem publikacji wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Warszawie i inne urzędy statystyczne.

Warunki korzystania z Informatorium są sprzyjające interesantom. Zainteresowani danymi statystycznymi mogą w ciszy i spokoju przejrzeć wybrane publikacje i zapisać potrzebne dane. Jest to miejsce sprzyjające koncentracji, dlatego korzysta z niego wielu studentów piszących prace magisterskie.

Ogromne znaczenie dla funkcjonowania Informatorium ma doświadczenie i kwalifikacje osób udostępniających dane statystyczne. Współpraca z interesantem wymaga doskonałej znajomości programu badań, źródeł informacji oraz metodologii. Ponadto konieczna jest umiejętność udzielenia pomocy zainteresowanemu przy sprecyzowaniu jego oczekiwań i zaznajomienie go z informacjami dodatkowymi.

V. ODBIORCY PUBLIKACJI STATYSTYCZNYCH

Liczba zgłaszanych zapotrzebowań na publikacje statystyczne znacznie wzrosła wraz z nowym podziałem administracyjnym kraju. Wiąże się to z powstaniem nowych struktur samorządu terytorialnego, które w swych obowiązkach mają m. in. opracowywanie strategii dla obszarów, na których działają. Dodatkowo zgłasza się coraz więcej firm marketingowych, przedstawicielstw zagranicznych, które wykorzystują dane statystyczne dla swoich celów (badanie rynku).

Największym zapotrzebowaniem cieszą się następujące zagadnienia: demografia, wskaźniki cen towarów i usług, przeciętne wynagrodzenia, bezrobocie, pracujący, mieszkalnictwo, zarejestrowane pojazdy samochodowe, działalność przemysłowa, handlowa i usługowa, transport, budżety gmin, edukacja i ochrona środowiska.

Coraz częściej zgłaszane jest zapotrzebowanie na dane, którymi Urząd Statystyczny niestety nie dysponuje. Należą do nich głównie następujące informacje o m. st. Warszawie: budżety gospodarstw domowych, ludność poszczególnych jednostek urbanistycznych i osiedli, liczba bezdomnych oraz narkomanów, liczba osób niepełnosprawnych, stopa bezrobocia według gmin, miejsca parkingowe, powierzchnie biurowe, ilość turystów krajowych, przyjeżdżający turyści zagraniczni, przepływ pracujących w Warszawie, aktywni zawodowo według gmin itp.

Odbiorcy wymagają udostępniania coraz bardziej szczegółowych informacji. Są to przeważnie informacje statystyczne w podziale na gminy, dzielnice i jednostki urbanistyczne. Natomiast dane o gminach i dzielnicach Warszawy są coraz trudniej dostępne dla Urzędu.

VI. PUBLIKACJE URZĘDU STATYSTYCZNEGO W WARSZAWIE

W bliższym poznaniu wydawnictw prezentujących wyniki badań statystycznych z zakresu województwa mazowieckiego i Warszawy pomocna będzie poniżej zaprezentowana oferta wydawnicza wraz z krótką charakterystyką publikacji Urzędu Statystycznego w Warszawie.

„*Raport o stanie Warszawy 1994. Warszawa XXI*”² opracowanie składa się z dwóch części tematycznych:

- 1) Charakterystyka społeczno - ekonomiczna Warszawy - szeroko pojęta problematyka społeczna w latach 1990 - 1992 (tablice przeglądowe zawierają dane z 1993 r.), problematyka gospodarcza została przedstawiona w sposób uzupełniający opracowanie.
- 2) Warszawa na tle miast Polski i świata - porównanie Warszawy z 19 miastami Polski i 245 miastami świata oraz prognoza liczby ludności dla 30 najludniejszych miast świata.

„*150 lat statystyki Warszawy 1864-2014*”³ Opracowanie składa się z dwóch części tematycznych:

- 1) Ważniejsze wydarzenia z historii statystyki Warszawy – z podziałem na sześć okresów: (1864–1916) (1917–1938) (1939–1944) (1945–1961) (1962–2003) (2004–2014).
- 2) Wybrane dane o Warszawie zapisane w dokumentacji statystycznej.

² Raport o stanie Warszawy: Warszawa XXI: 130 lat statystyki Warszawy, 1864-1994, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Warszawa 1994

³ 150 lat Statystyki Warszawy 1864-2014, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2014

„Warszawa na tle miast Europy 1995”⁴ Opracowanie składa się z trzech części tematycznych:

- 1) Zmiany polityczne lat dziewięćdziesiątych w ujęciu tabelarycznym.
- 2) Porównanie Warszawy z miastami Europy.
- 3) Ważniejsze dane o poszczególnych miastach.

„Ludność. Warunki mieszkaniowe: woj. Warszawskie. Mikrospis 1995”⁵.

Ludność według płci, wieku, stanu cywilnego, poziomu wykształcenia i źródeł utrzymania. Pracujący według sektorów gospodarki narodowej i rodzajów działalności zakładów pracy.

Gospodarstwa domowe według liczby osób, aktywności zawodowej, liczby rodzin i osób w rodzinie.

Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia.

Mieszkania zamieszkane według liczby izb, sposobu wykorzystania i wyposażenia (ogrzewanie, woda, gaz, telefon).

„Rocznik Statystyczny Warszawy 2006”⁶ Opracowanie składa się z trzech części tematycznych:

- 1) Sprawy społeczne i gospodarcze stolicy.
- 2) Warszawa na tle kraju.
- 3) Warszawa i inne miasta zagraniczne.

„Rocznik Statystyczny Warszawy 2006”⁷ Opracowanie składa się z trzech części tematycznych:

- 1) Rozwój społeczno - gospodarczy Warszawy.
- 2) Warszawa w zestawieniu z innymi miastami wojewódzkimi Polski.
- 3) Warszawa na tle innych miast Europy. Wersja angielsko - polska.

⁴ Warszawa na tle miast Europy, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Warszawa 1995

⁵ Ludność, warunki mieszkaniowe: woj. warszawskie, Warszawa: spis ludności i mieszkań metodą reprezentacyjną 1995, Urząd Statystyczny, Warszawa 1996

⁶ Rocznik Statystyczny Warszawy, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 1996

⁷ Rocznik Statystyczny Warszawy, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2006

„Ludność Warszawy 1999”⁸

Dane o stanie i strukturze ludności, ruchu naturalnym, migracjach wewnętrznych i zagranicznych w Warszawie w 1999 roku. Porównanie Warszawy do innych miast polskich oraz prognoza rozwoju ludności miast wojewódzkich do 2030 roku.

„Biuletyn Statystyczny Woj. Mazowieckiego 1999-2012”⁹ (miesięcznik)

Opracowanie opisowo - tabelaryczne zawierające podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację społeczno - gospodarczą województwa (rynek pracy, wynagrodzenia, ceny, finanse, rolnictwo, przemysł, budownictwo, transport i handel). Wersja polsko - angielska.

„Budżety jednostek samorządu terytorialnego w woj. mazowieckim w 2000 r.”¹⁰

Publikacja prezentująca dane dotyczące realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego w 2000 r., opracowane na podstawie sporządzanej przez nie sprawozdawczości. Opracowanie zawiera informacje dotyczące źródeł dochodów i kierunków wydatków jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i rozchodów funduszy celowych tych jednostek.

Zapoznanie się treścią, lub choćby z krótkim opisem publikacji Urzędu Statystycznego w Warszawie pozwoli każdemu odkryć, iż cechą charakterystyczną systemu statystyki publicznej jest bardzo duży i zróżnicowany zakres podmiotowy, a także to, iż nie jest on ograniczony do własnych źródeł zasilania. Resort statystyki publicznej może pozyskiwać informacje z innych systemów informacyjnych państwa, tj. z danych zbieranych i gromadzonych przez organy administracji rządowej, samorządy terytorialne oraz organy prowadzące urzędowe rejestry - tworzące wspólny system administracji publicznej.

⁸ B. Czerwińska-Jędrusiak (red.), *Ludność Warszawy w 1999 r.*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2000

⁹ Od roku 2012 ukazuje się wyłącznie online

¹⁰ *Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie mazowieckim w 2000 r.*, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2001

ZAKOŃCZENIE

System informacyjny resortu statystyki jest najważniejszą i najbardziej ważną częścią systemu informacyjnego państwa. Odgrywa rolę wiodącą i ingerującą inne systemy informacyjne, co wynika z charakteru statystyki publicznej.

Wyrazem tego jest „Program badań statystyki publicznej”, tworzony co roku w GUS z udziałem przedstawicieli ministerstw, NBP i innych jednostek administracji publicznej, uzyskujący rangę ustawy.

Jego realizacja ma na celu gromadzenie i przetwarzanie danych, aby uzyskać niezbędne dla działalności państwa i obywatela informacje. Ich udostępnieniem zajmują się służby statystyki publicznej, w tym Urząd Statystyczny w Warszawie, poprzez działalność Wydziału Udostępniania Informacji oraz Wydziału Analiz, które zajmują się promocją i popularyzacją wiedzy o statystyce a także tworzeniem rozwiązań umożliwiających łatwy dostęp do zgromadzonych danych. Działalność wydawnicza Urzędu ma właśnie na celu wyjście naprzeciw potrzebom potencjalnych odbiorców informacji statystycznych.

Urząd Statystyczny w Warszawie posiada bardzo bogatą ofertę wydawniczą. Zagadnienia zawarte w publikacjach Urzędu charakteryzują sytuację społeczną - gospodarczą Warszawy oraz województwa mazowieckiego i są odpowiedzią na zapotrzebowanie odbiorców.

BIBLIOGRAFIA

1. 150 lat Statystyki Warszawy 1864-2014, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2014
2. B. Czerwińska-Jędrusiak (red.), Ludność Warszawy w 1999 r., Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2000
3. Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie mazowieckim w 2000 r., Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2001
4. Ludność, warunki mieszkaniowe: woj. warszawskie, Warszawa: spis ludności i mieszkań metodą reprezentacyjną 1995, Urząd Statystyczny, Warszawa 1996
5. Raport o stanie Warszawy: Warszawa XXI: 130 lat statystyki Warszawy, 1864-1994, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Warszawa 1994
6. Rocznik Statystyczny Warszawy, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 1996
7. Rocznik Statystyczny Warszawy, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa 2006
8. Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, póź. 439)
9. Warszawa na tle miast Europy, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Warszawa 1995